

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte –Ursache Petru,
judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Comrat, Colța Fiodor și avocatul Temirov Valerii în numele succesorului părții vătămate, Stepanov Evgheni împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2013 în cauza penală privindu-l pe

Sert Vitalii Ivan, născut la 07 mai 1977, originar și domiciliat în or. Ceadâr Lunga, str. Teliman 9, ap. 4;

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 16.12.2010 pînă la 29.12.2011;*
- *în instanța de apel din 09.02.2012 pînă la 30.05.2013;*
- *în instanța de recurs din 13.11.2013 pînă la 05.02.2014.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr Lunga din 29 decembrie 2011, Sert Vitalii a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către Stepanov Evgheni a fost respinsă ca nefondată.

2. De către organul de urmărire penală, Sert Vitalii a fost pus sub învinuire pentru faptul, că în perioada de timp iulie-octombrie 2003, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, făcînd rost de documentele pe apartamentul nr. 39 din str. Teliman 4, or. Ceadâr Lunga și recipisa proprietarului, Mahinea Iu., l-a vîndut lui Zlati V., prin ce i-a cauzat lui Mahinea Iu. un prejudiciu în sumă de 149800 lei.

În drept, acțiunile respective au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvîrșite în proporții deosebit de mari.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror și avocatul Temirov Valerii în numele succesorului părții vătămate, Stepanov Evgheni.

3.1. Procurorul în apelul declarat a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri prin care Sert Vitalii să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de jurist în instituții publice și întreprinderi pe un termen de 3 ani. Acțiunea civilă să fie admisă integral. În motivarea apelului a invocat, că din materialele cauzei cu certitudine se dovedește escrocheria, iar instanța de judecată nu a ținut cont de toate probele din dosar, cum ar fi declarațiile inculpatului, declarațiile

martorului Slalova M., Vornicova A., raportul de expertiză nr. 001071 din 16 martie 2010, raportul de expertiză nr. 2080, 2304 din 25 octombrie 2010.

3.2. Avocatul Temirov Valerii în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, cu condamnarea lui Sert Vitalii în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, invocând că instanța urma să se bazeze doar pe probele cercetate în cadrul ședinței de judecată. Este greșită concluzia instanței că semnătura lui Mahinea Iu. nu poate fi luată în considerație, deoarece nu are temei legal. Instanța de judecată nu a dat o apreciere corectă declarațiilor notarului Arnaut A., dosarul penal în privința căreia a fost disjuns în procedură separată, iar declarațiilor martorilor care dovedesc vinovăția inculpatului le-a dat o apreciere critică. Instanța de judecată greșit a concluzionat că inculpatul a cumpărat apartamentul cu 300 dolari SUA, reieșind din recipisa părții vătămate, deoarece imobilul dat la acel moment costa aproximativ 3500 dolari SUA. Instanța greșit a interpretat prevederile art. 63 alin. (6) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2013, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului și avocatului Temirov Valerii, cu menținerea sentinței de achitare, fără modificări.

5. Nefiind de acord cu decizia nominalizată, procurorul și avocatul Temirov Valerii în numele succesului părții vătămate, Stepanov Evgheni au declarat recursuri ordinare.

5.1. Procurorul, indicând prevederile art. 420 – 436 Cod de procedură penală, în recursul declarat a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Sert Vitalii să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de jurist în instituții publice și întreprinderi pe un termen de 3 ani. Acțiunea civilă să fie admisă integral. În motivarea recursului a invocat, că:

- din declarațiile martorului Slavova Maria, rezultă că în vara anului 2004 repara casa din s. Tvardița. Acolo l-a văzut și pe Mahinea Iu., care i-a spus că are apartament și vrea să îl dea în chirie, dar nu să îl vîndă. În una din zile a venit inculpatul l-a luat pe Mahinea Iu. cu mașina și au mers la Ceadâr Lunga. Crede că Mahinea Iu. a semnat hîrțile pe apartament;

- din declarațiile martorului Vornicov Andrei, rezultă că anume lui Sert Vitalii i-a dat pașaportul de tip sovietic, ce aparținea lui Mahinea Iu., iar acesta i-a restituit datoria de 80 lei, explicîndu-i că este ruda acestuia;

- instanțele de judecată nu au atras atenția la faptul, că Mahinea Iu. lucrînd la casele altor oameni, nu putea singur să vîndă apartamentul său, știind că după aceasta nu avea unde să locuiască. Reiese că Sert Vitalii sub pretextul de a închiria apartamentul, prin escrocherie l-a lăsat pe Mahinea Iu. fără apartament;

- Mahinea Iu. în momentul tranzacției fictive nu se afla în Republica Moldova și el nu putea încheia un contract de vînzare-cumpărare, ceea ce a fost confirmat prin expertiza grafologică din 30.06.2009, potrivit căreia semnăturile nu au fost aplicate de către Mahinea Iu.;

- neîntemeiate sunt și argumentele instanței de judecată, cu referire la acțiunile procurorului privind înmînarea învinuirii inculpatului, deoarece potrivit art. 63 alin. (6) Cod de procedură penală, dacă la expirarea termenului stabilit de alineatul (2) nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub învinuire, calitatea de bănuît încetează de drept;

- totalitatea probelor dovedesc vinovăția inculpatului pe deplin, că probele prezentate de acuzare sunt coerente, nu conțin contradicții și se completează reciproc.

5.2. Avocatul Temirov Valerii în numele succesorului părții vătămate, Stepanov Evgheni, în recursul declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Sert Vitalii să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și admiterea acțiunii civile în sumă de 208970 lei, invocând că:

- instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- instanțele de judecată neîntemeiat au criticat declarațiile martorilor, care confirmă vinovăția inculpatului și nu au dat nici o apreciere declarațiilor lui Sert Vitalii;
- potrivit raportului de expertiză grafologică nr. 2080, 2304 din 25.10.2011, înscrisul „...și păstrare” a fost executat de către Sert Vitalii;
- instanța de judecată avînd trei expertize a luat-o ca baza doar pe cea care este în favoarea inculpatului și anume cea a expertului DAI Găgăuzia, Cernov V., fără a da o analiză celorlalte două expertize ale Centrului Național de Expertiză Legală al MJ;
- chiar dacă expertiza grafologică nu indică că semnăturile fictive din numele lui Mahinea Iu. sunt ale lui Sert Vitalii, este clar că numai Sert Vitalii era interesat să le efectueze, deoarece anume el a primit procura, dar și recipisa, folosindu-le ilegal pentru a primi documentele pe apartament și apartamentul;
- instanțele de judecată nu au dat aprecierea cuvenită declarațiilor martorului Arnaut A., care nu a dat un răspuns clar la întrebările puse referitor la activitatea sa profesională;
- instanțele de judecată nu au luat în considerație și nu au dat apreciere cuvenită extrasului OCT or. Ceadîr Lunga, potrivit căruia la 01.06.2004, apartamentul nr. 39 din str. Teliman 4, or. Ceadîr Lunga, costa 34938 lei.

6. Verificînd argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

6.1. Cu privire la recursul declarat de către procuror.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul cînd constată că acesta nu corespunde după conținut cerințelor stipulate în art. 430 Cod de procedură penală și temeiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Art. 430 Cod de procedură penală stipulează cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs ordinar, în special conținutul acesteia, inclusiv obligația recurentului de a indica temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și explicarea problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Din conținutul recursului înaintat de procuror se constată că autorul critică aprecierea probelor, neinvocînd nici un temei din cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, în timp ce potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Mai mult, motivul privind dezacordul cu aprecierea probelor ține de starea de fapt și nu este prevăzut ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală. O nouă reapreciere a probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în recurs se verifică numai chestiunile de drept.

În acest context, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

6.2. Cu privire la recursul declarat de către avocatul Temirov Valerii în numele succesorului părții vătămate, Stepanov Evgheni.

Drept temei pentru recurs recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Acest temei, însă, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Ambele instanțe judecătorești au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, și au apreciat corect probele administrate, constatînd că acuzatorul n-a prezentat probe incontestabile de acuzare a lui Sert Vitalii în cele incriminate și astfel, corect au concluzionat, că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziție instanțelor judecătorești ierarhic inferioare, nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției lui Sert Vitalii în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

În acest sens, instanțele de judecată corect au concluzionat, că procurorul nu a prezentat probe, care ar dovedi cu certitudine că în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare Mahinea Iu. nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, că a efectuat tranzacția fiind înșelat și fiindu-i abuzată încrederea, iar mai mult, potrivit raportului de expertiză nr. 124 din 28.12.2008, rezultă că ambele semnături ale lui Mahinea Iu. din două exemplare a contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 39 din str. Teliman 4, or. Ceadîr Lunga, încheiat la 20.10.2003 între Mahinea Iu. și Sert Vitalii, sunt efectuate de către Mahinea Iurie, iar expertizele ulterioare nu au negat categoric această concluzie.

Colegiul penal, la fel, menționează că instanțele de judecată corect au considerat că nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare numai probele indirecte, cum sunt declarațiile martorilor Mahinea S., Vornicova A. și Celac S., deoarece aceștia nu sunt martori oculari ai infracțiunii imputate inculpatului, ci doar subiectiv au afirmat că întîlnindu-se cu Mahinea Iu., acesta le povestea despre intenția sa referitor la apartament. Organul de urmărire penală, însă, nu a întreprins măsurile necesare pentru a-l căuta și a-l interoga pe Mahinea Iu. în acest sens, declarațiile lui fiind proba decisivă în speța dată.

Astfel, instanțele de judecată corect au conchis că învinuirea adusă lui Sert Vitalii nu este bazată pe probe directe și pertinente ce ar confirma vinovăția acestuia, iar potrivit art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului. În acest aspect, instanțele de judecată de fond și apel corect au concluzionat, că fapta lui Sert Vitalii nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, astfel lipsind probe care confirmă latura subiectivă a infracțiunii incriminate.

Mai mult ca atât, potrivit art. 24 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual-penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în proces își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe, ori persoane, iar instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Astfel, se relevă că instanța de apel, respectând principiul contradictorialității, a asigurat posibilitatea reală părții acuzării să prezinte anumite probe în susținerea învinuirii aduse lui Sert Vitalii, care a fost achitat de către prima instanță, ceea ce acuzatorul de stat nu a făcut.

În această ordine de idei, Colegiul penal, enunță că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură, nu și-a găsit confirmarea în recursul declarat de avocatul Temirov Valerii în numele succesoriului părții vătămate, Stepanov Evgheni și acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 3), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Comrat, Colța Fiodor și de către avocatul Temirov Valerii în numele succesoriului părții vătămate, Stepanov Evgheni împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2013 în cauza penală privindu-l pe **Sert Vitalii Ivan**, a procurorului, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală, iar al avocatului Temirov Valerii, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 februarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae